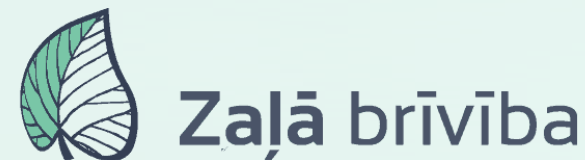

Zaļais kurss un energoefektivitāte: tūrisma uzņēmēju iespējas, ieguvumi un izaicinājumi

“Zaļi domājam, digitāli rīkojamies!”

Kārlis Lakševics

23-03-23

Saturs

1 Kāpēc mazināt tūrisma SEG emisijas?

2 Tūrisms 1.5° dzīvesveida kontekstā

3 Kā radīt mazoglekļa tūrismu?

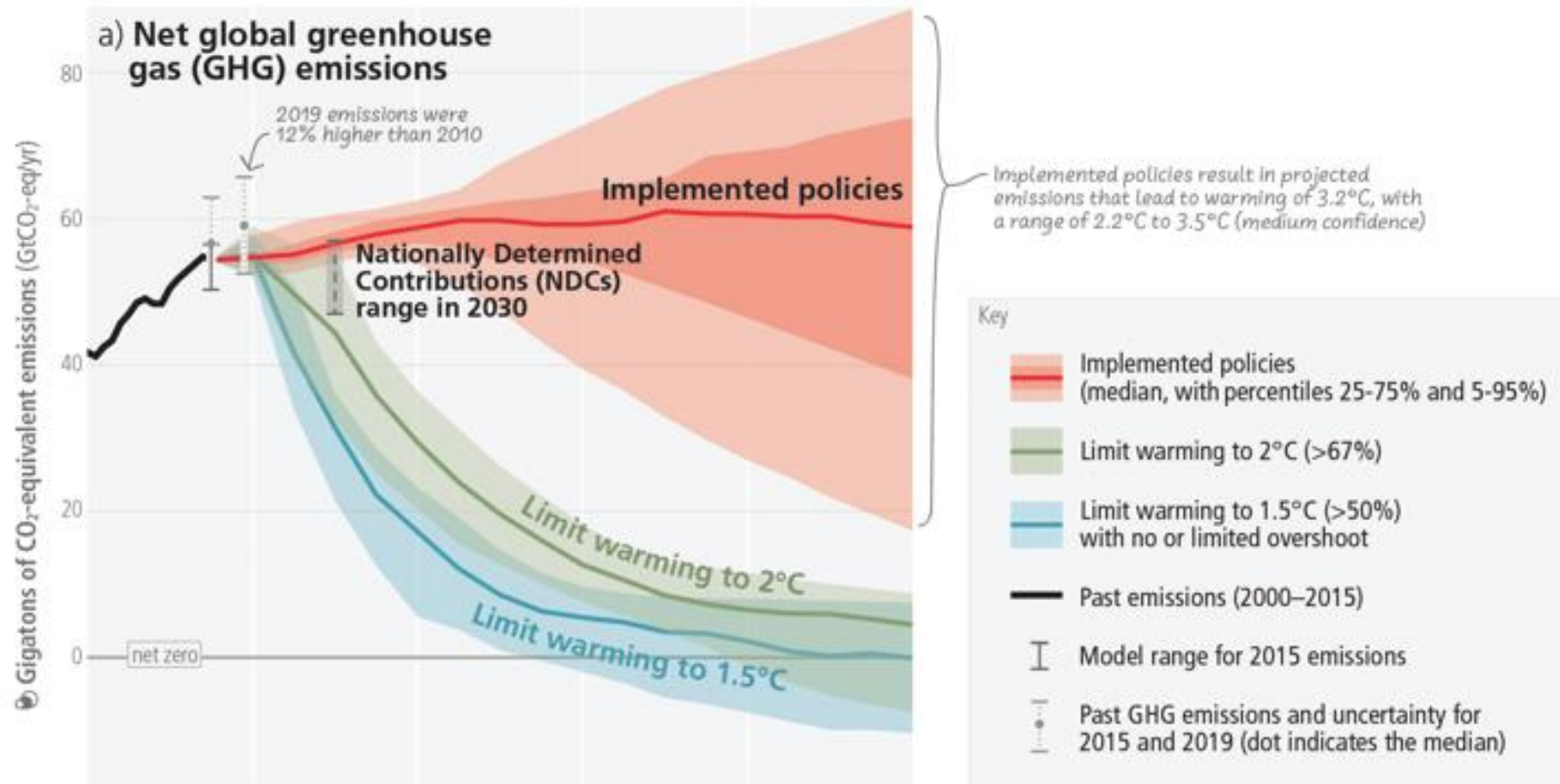
4 Pierīgas tūrisma 2050. gada vīzija

“Zaļi domājam, digitāli rīkojamies!”

**Kā «domāt zaļi» par nākotnes
tūrisma produktu?**

**1 Kāpēc «domāt zaļi» un mazināt
SEG emisijas?**

Pašlaik ejam uz 3° C pieaugumu

Kāda ir cilvēku loma?

Attribution of observed physical climate changes to human influence:

Medium confidence

Increase in agricultural & ecological drought

Increase in fire weather

Increase in compound flooding

Likely

Increase in heavy precipitation

Very likely

Glacier retreat

Global sea level rise

Virtually certain

Upper ocean acidification

Increase in hot extremes

Kādas ir sekas?

Water availability and food production

Physical water availability

Agriculture/crop production

Animal and livestock health and productivity

Fisheries yields and aquaculture production

Health and well-being

Infectious diseases

Heat, malnutrition and harm from wildfire

Mental health

Displacement

Cities, settlements and infrastructure

Inland flooding and associated damages

Flood/storm induced damages in coastal areas

Damages to infrastructure

Damages to key economic sectors

Biodiversity and ecosystems

Terrestrial ecosystems

Freshwater ecosystems

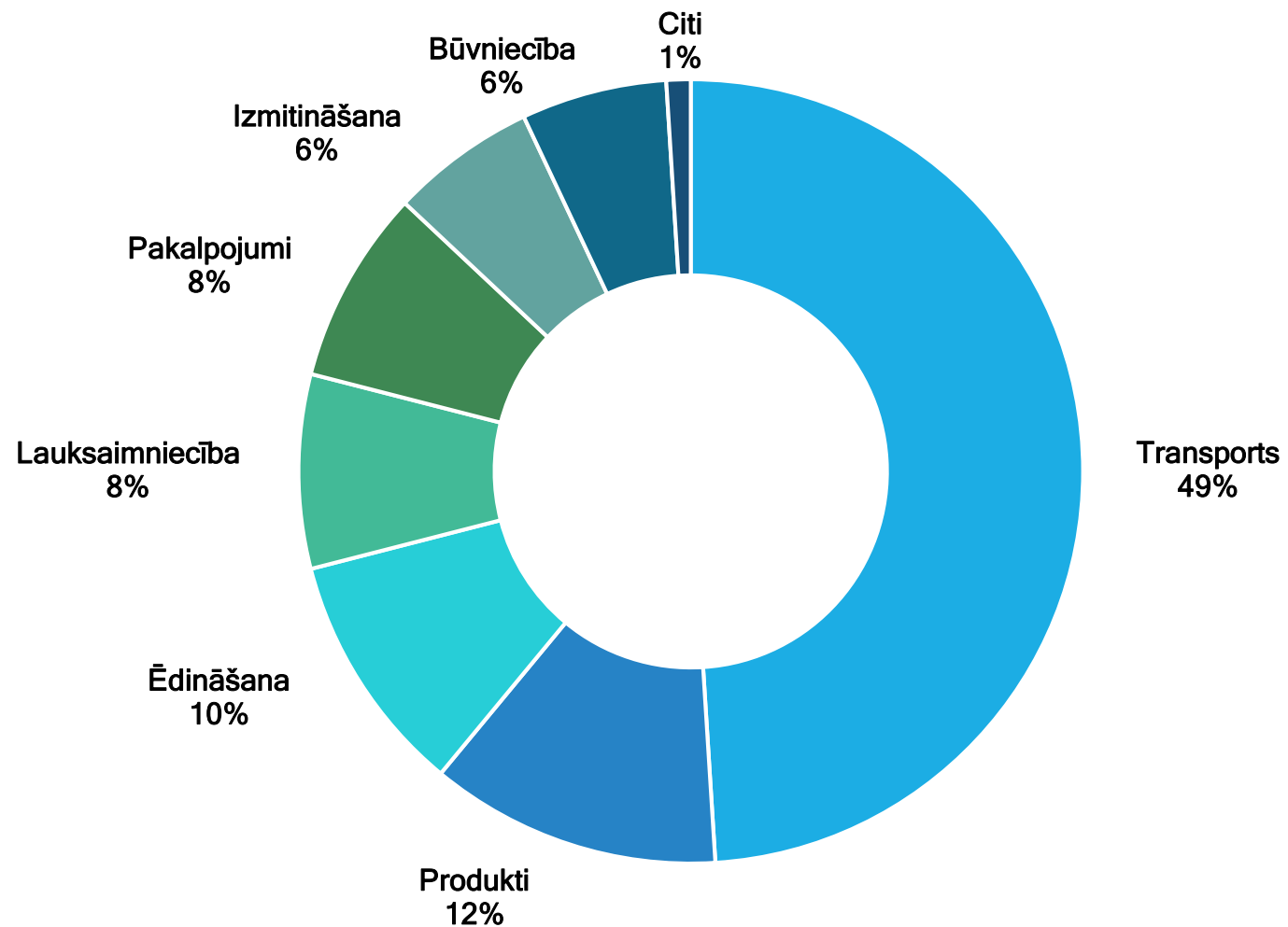
Ocean ecosystems

Includes changes in ecosystem structure, species ranges and seasonal timing

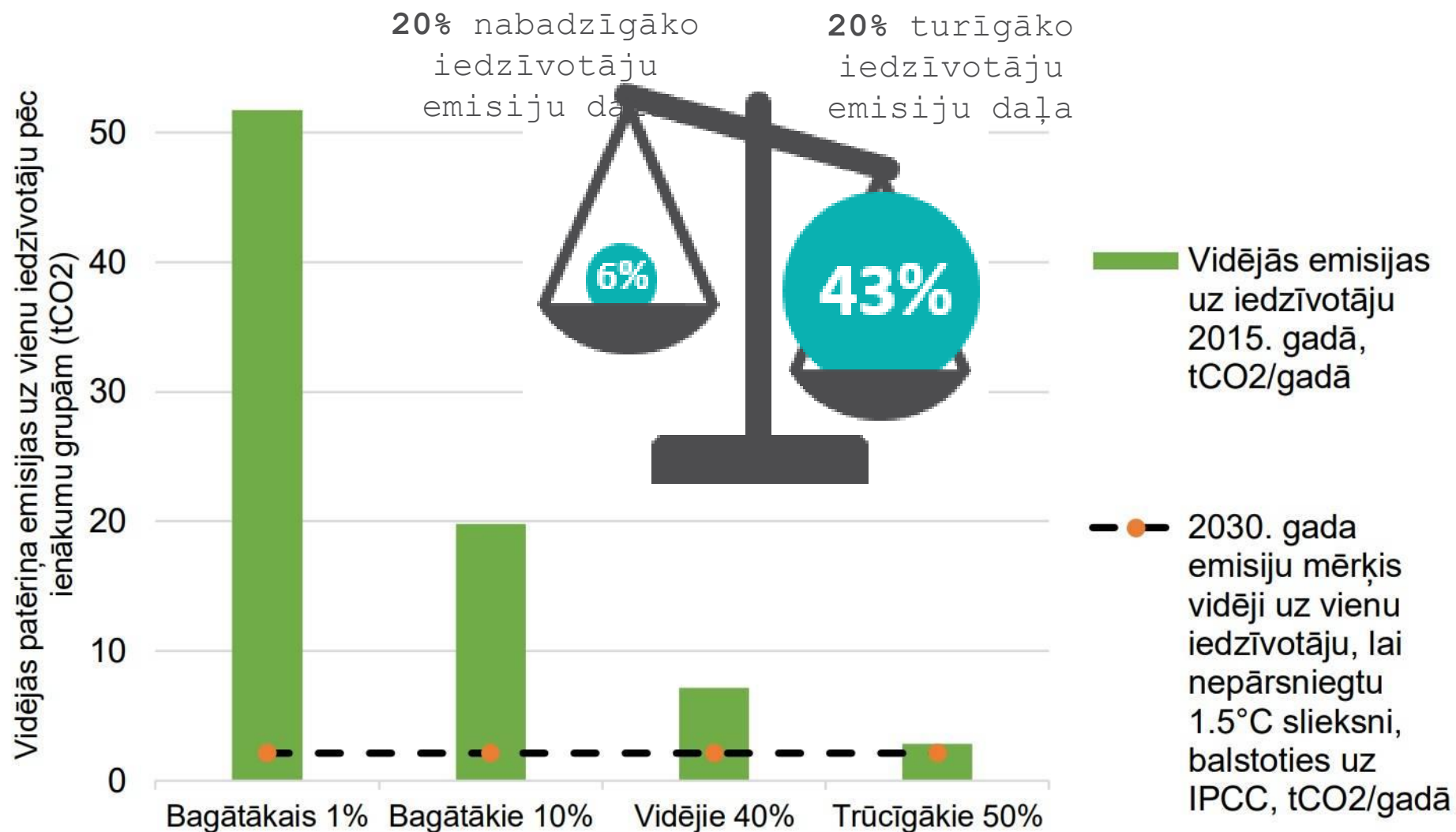
Tūrisms veido 8% globālo emisiju.

**Parīzes vienošanās paredz samazināt
SEG emisijas tūrisma sektorā par 70% no
2015. gada līmeņa.**

Globālās tūrisma emisijas

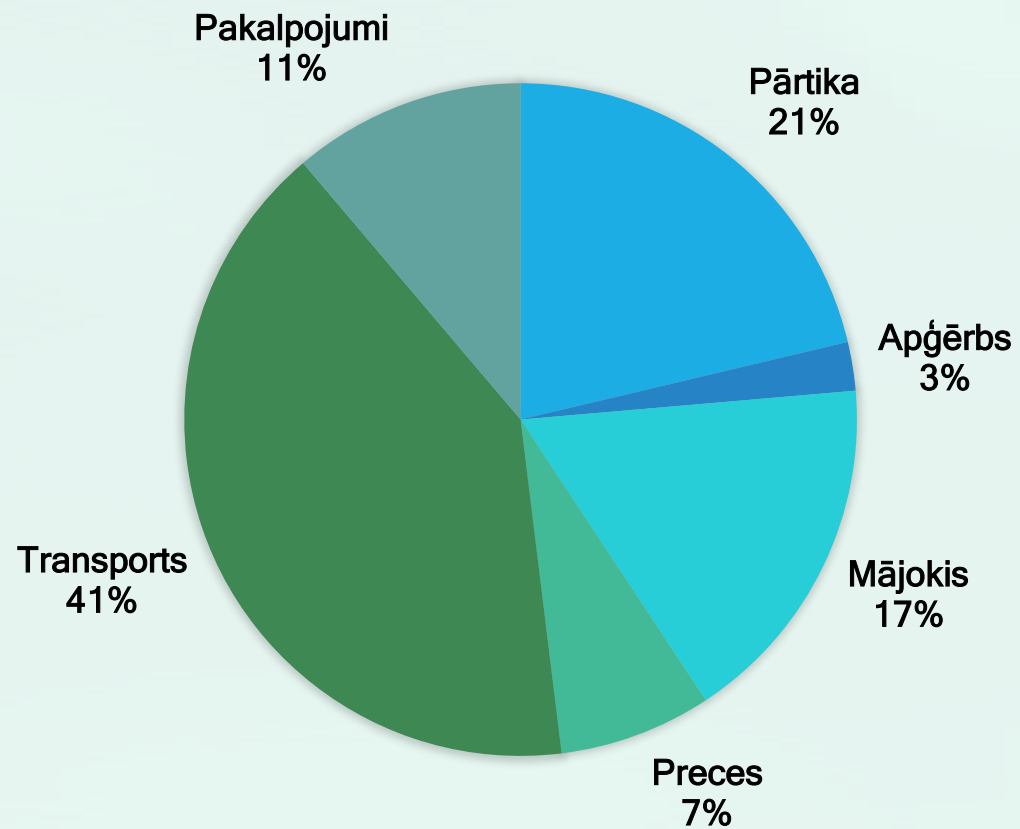
Emisiju nevienlīdzība ES

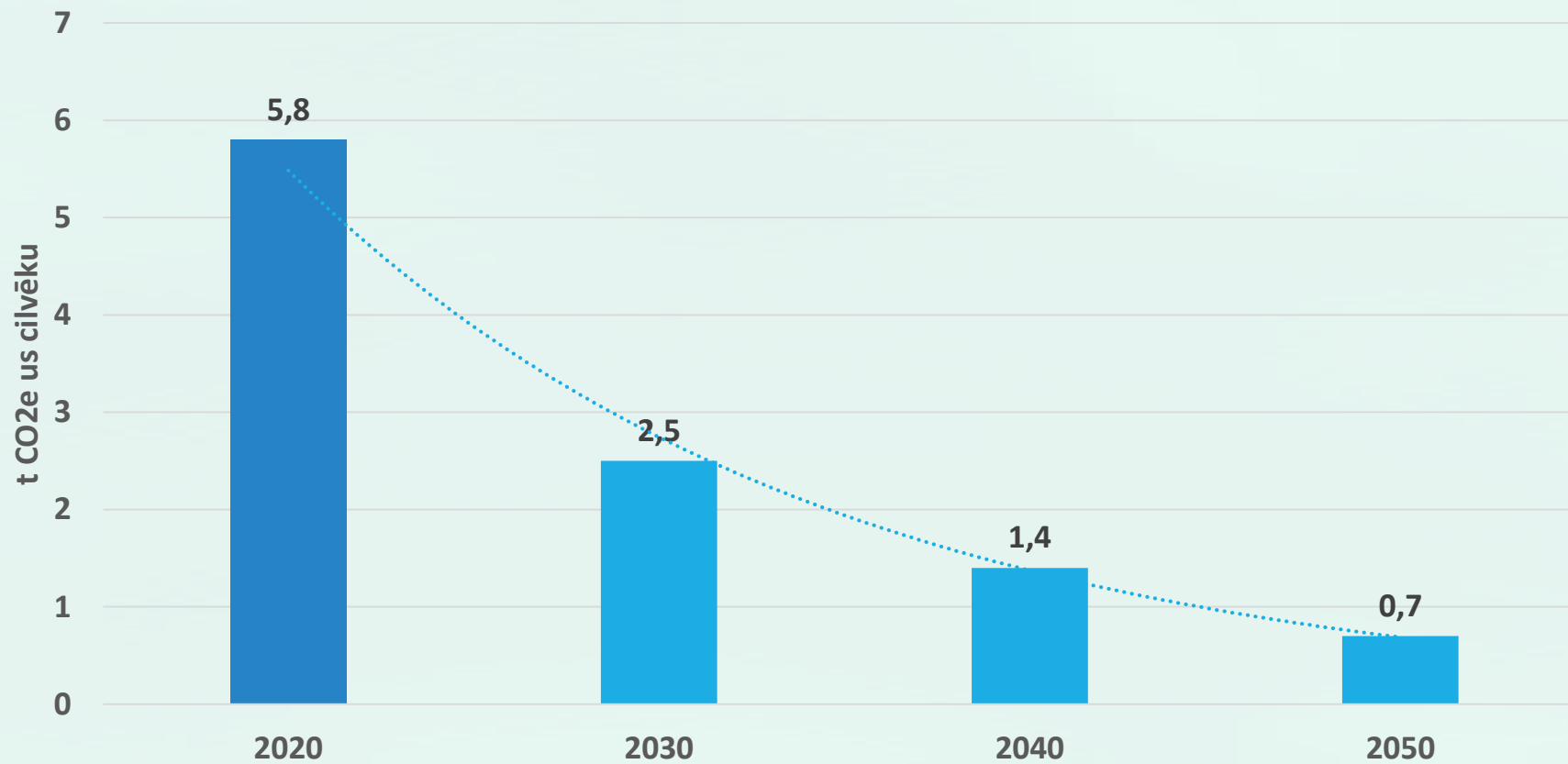
2 Tūrisms 1.5° dzīvesveida kontekstā

Vidējā Latvijas iedzīvotāja Oglekļa pēdas sadalījums - 5,8 t CO_{2e}

Patēriņa SEG emisiju mazināšanas trajektorija

Klasiskais modelis

Personas mājas | Infrastruktūra | Tūrisma telpa

Darbs

Individuālās prakses

Klimatu saudzējoša dzīvesveida rīcības atpūtas jomā

Samazini darba stundas un mājsaimniecības ienākumus.
Samaziniet pašreizējā **patēriņa izdevumus.**

Uzturi savas mājsaimniecības ienākumus nemainīgus un daļēji
novirzi mājsaimniecību izdevumus

- no precēm un pakalpojumiem ar augstu oglekļa emisiju līmeni
uz darbībām ar zemu oglekļa emisiju, piemēram, pieredzes
un izglītības ieguvi.

Klimatu saudzējoša dzīvesveida rīcības atpūtas un mobilitātes jomā

Pārej no braukšanas ar privāto automašīnu uz **riteņbraukšanu un iešanu kājām.**

Samazi **atpūtas vai izklaides nolūkā** (hobijs, iepirkšanās, nedēļas nogales ceļojumi utt.) ar automašīnu **nobrauktos kilometrus.**

Pārej no brīvdienu braucieniem ar lidmašīnu uz **brīvdienu braucieniem ar vilcienu.**

Pārej no brīvdienu braucieniem ar lidmašīnu uz **brīvdienu braucieniem ar autobusu.**

Klimatu saudzējoša dzīvesveida rīcības atpūtas un mājokļa jomā

Izvēlies **vairāk palikt savā vietējā apkaimē** un nodarboties ar tajā pieejamajām aktivitātēm.

Nosiltini savu māju

Nomaini apkures sistēmu uz **siltumsūkni**

Nomaini apkures sistēmu uz **biomasas katlu**

Pārej uz **atjaunojamo tīklu elektroenerģiju**

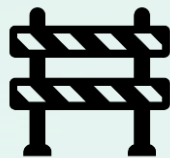
Uzstādi **saules paneļus**

Samazini **dzīvojamās un darba telpas temperatūru**.

Strukturālie rīcības virzieni

Strukturālie šķēršļi

**Ekonomisku stimulu trūkums
un vides izmaksu
neiekļaušana cenās**

**Infrastruktūras neatbilstība
ilgtspējas mērķiem (t.sk.
centralizācija, velojoslu un
lauku sabiedriskā transporta
trūkums)**

Strukturālie virzītāji

Izpratne un kritēriji par to, kas ir laba dzīve un labbūtība (t.sk. priekšstati par ideālu māju, labu pārtiku, atpūtu) individuālā vai kolektīvā līmenī

Vienprātīgi, saskaņoti centieni no globālā līdz vietējam pārvaldības līmenim (t.sk. starpvalstu sadarbība, klasteri)

**3 Kā domāt par dekarbonizētu
tūrisma produktu?**

Tūrisma nozares līderu viedokļi

Problemātika	Dekarbonizēšanas piekritēji	Tehno-optimisti	Oglekļa konservatīvie
Steidzamība	Nekavējoties	Tuvākajos gados	Maza, jo tūrisms nav lielākais emisiju avots
SEG emisiju tendences	Palielinās un netiek pietiekami monitorētas	Tehnoloģijas pavērsīs līkni uz leju	Ir sasniegts progress un tas turpinās
Tūrisma izaugsme	Izaugsmes modelis ir jāpārskata	Izaugsme salāgojama ar dekarbonizāciju	Izaugsme svarīgāka par emisiju mazināšanu
Tehnoloģiskie risinājumi	Būtiski emisiju samazinājumā	Atrisinās problemātiku kopā ar citiem	Inovācijas atrisinās problemātiku
Pārvaldības risinājumi	Nepieciešami gan ierobežošanai, gan inovāciju stimulēšanai	Nepieciešami, īpaši kā atbalsta pasākumi	Ierobežojumi pasliktinās situāciju

Tūrisma telpas ražošanas līmeņi

Materiālais

- Tūrisma infrastruktūra un loģistika
- Tūrisma darbaspēka un tirgus attiecības

Simboliskais

- Kultūras iztēle par izklaidi un izbēgšanu
- Tūrista skatiens uz dabu, citādo un vēsturi

Ekoloģiskais

- Ainavas pielāgošana un robežojums
- Modernā kontemplatīvās dabas estētika

Politiskais

- Ekonomiskā attīstība un labbūtība
- Valsts un reģiona identitāte

Kādu tūrismu ražot 2050. gadam?

Materiālais

- Zema oglekļa transports
- Izlīdzinātas algas, samazinātas darba stundas

Simboliskais

- Tūrisms darba un vides izglītības kontekstā
- Kultūras iztēle par atbildību

Ekoloģiskais

- Tūrisma investīcijas ekosistēmās
- Tūrisma plūsmu regulēšana

Politiskais

- Labbūtības, kopienu un izglītības veicināšana
- Valsts un reģiona zaļā identitāte

4 [Vieta iztēlei]

2050. gads

©Upes Villa

UZ SAZIŅU

KARLIS.LAKSEVICS@LU.LV

ILUSTRĀCIJAS UN IKONAS: FREEPIK, PH.VECTOR, PIKISUPERSTAR

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

**UNIVERSITY
OF LATVIA**

Zaļā brīvība